

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11Co/149/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112231845
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Šamo
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8112231845.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Šama a sudcov JUDr. Romana Tótha a JUDr. Jozefa Škraba v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné nám. 13, Bratislava, o náhradu škody, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 17C/538/2012-70 zo dňa 9.7.2014, jednomyselne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa.

N e p r i z n á v a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol návrh žalobcu a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

V dôvodoch tohto rozhodnutia uviedol, že žalobca sa pôvodnými návrhmi doručenými Okresnému súdu Prešov dňa 27.9.2012 (ktoré sa viedli pod sp. zn. 12C/325/2012, 12C/326/2012, 12C/328/2012, 12C/331/2012, 12C/332/2012, 12C/336/2012, 12C/337/2012, 12C/338/2012, 12C/339/2012, 12C/345/2012) domáhal proti žalovanému zaplatať náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Uznesením č.k. 12C/325/2012-7 zo dňa 9.10.2012 Okresný súd Prešov predmetné konania spojil na spoločné konanie. Uznesením sp. zn. 3NcC/37/2012 zo dňa 19.10.2012 Krajský súd v Prešove rozhodol o vylúčení sudcov Okresného súdu Prešov z prejednávania a rozhodovania tejto veci a vec prikázal na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Humenné.

Podanú žalobu žalobca odôvodnil tým, že Okresný súd Prešov v špecifikovaných exekučných veciach rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie oneskorene po uplynutí zákonom stanovenej doby v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu žalobca uplatnil náhradu majetkovej škody, ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch, pričom majetková škoda predstavovala náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s činnosťou žalobcu uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. Zároveň žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného Ústavou Slovenskej republiky a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Potreba náhrady nemajetkovej ujmy má základ v požiadavke na spravodlivom usporiadaní vzťahu a dosiahnutie

adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Uplatnená majetková škoda predstavovala náhradu v celkovej výške 125,- eur (účelne vynaložené náklady žalobcu spojené s jeho činnosťou vo veci správy a vymáhania pohľadávky). Žalobca si uplatnil aj náhradu nemajetkovej ujmy v sume 641,71 eur, pričom pri výpočte vychádzal zo sumy 55,- eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu. Pri tomto nároku vychádzal z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky. Žalobca požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie nároku škody podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., avšak tento do podania žaloby na žiadosť pozitívne nereagoval.

Žalovaný poukázal na to, že podanie žalobcu je potrebné vyhodnotiť ako zmätočné, pretože žalobca uvádza ako dôkaz exekučný spis, avšak v skutočnosti prenáša svoju dôkaznú povinnosť na súd, hoci dôkazné bremeno je na ňom. Žalovaný navrhol aplikovať ustanovenie § 43 ods. 1 O.s.p. uvádzajúc, že nie je jasný titul nároku na náhradu škody. Ďalej žalovaný uviedol, že dňa 23.4.2012 mu boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a vzhľadom na skutočnosť, že už dňa 27.9.2012 boli na súd doručené prvé žaloby vo veci je zrejmé, že žalobca ich nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty v zmysle zákona, ale skôr. Ide teda o predčasne uplatnený nárok na súde. Ďalej žalovaný poukázal na to, že nie sú splnené zákonné podmienky, pri splnení ktorých by štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci a to: existencia nezákonného rozhodnutia, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky súčasne. K nesprávnemu úradnému postupu žalovaný uviedol, že zo súdnej praxe je preukázané, že lehota na poverenie exekútora je výraznou prekážkou toho, aby mohli súdy objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak exekučným titulom je notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok. Zákonná 15-dňová lehota na vydanie poverenia neplatí, ak ide o exekučný titul a to rozhodnutie rozhodcovského súdu v zmysle znenia Exekučného poriadku účinného od 1.6.2011, čo znamená, že akýkoľvek nárok žalobcu vychádzajúci z nesprávneho úradného postupu v podobe nerozhodnutia v 15-dňovej lehote v namietaných exekučných konaniach začatých po 1.6.2011, nemá oporu v zákone. Samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prietahy v konaní. Zo skutkových okolností je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úpravu najmä vzhľadom na to, že tieto sa týkajú právnych vzťahov spotrebiteľov. Pokiaľ došlo k zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia po 15-dňovej lehote, z dikcie ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na tie rozhodnutia, ktorými bola zamietnutá žiadosť o udelenie poverenia. Uvedená lehota sa týka prípadu, keď súd poverí exekútora vykonaním exekúcie. Žalovaný uviedol, že v daných prípadoch nebola konštatovaná existencia prietahu v konaní a to právoplatným rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva, rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým by Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Žalovaný uviedol, že ak k nesprávnemu úradnému postupu okresného súdu malo dôjsť v období pred marcom 2009, poukázal na premlčanie nároku v zmysle § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 15-dňovej lehoty od doručenia žiadosti o udelenie poverenia pred dňom 23.4.2009, pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 30-dňovej lehoty od doručenia návrhu na zmenu súdneho exekútora pred dňom 23.4.2009, a pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 15-dňovej lehoty na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pred dňom 23.4.2009. Žalobca nepreukázal existenciu majetkovej ujmy a nepreukázal ani dôvody na priznanie nemajetkovej ujmy.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením obsahu pripojených spisov alebo ich fotokópiou Okresného súdu Prešov sp. zn. 25Er/227/2010, 28Er/667/2010, 28Er/255/2010, 17Er/229/2010, 15Er/535/2010, 2Er/1202/2009, 12Er/730/2010, 10Er/228/2010, 20Er/667/2010 a 17Er/850/2010. Zo spisu 25Er/227/2010 súd zistil, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná na súd 27.4.2010, pričom súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia uznesením zo dňa 27.1.2011. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.2.2011 a dňa 11.8.2011 súd exekúciu zastavil. Zo spisu sp. zn. 28Er/667/2010 zistil, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná na súd 5.10.2010, súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia uznesením zo dňa 21.1.2011 a toto nadobudlo právoplatnosť 26.2.2011. Dňa 14.6.2011 súd exekúciu zastavil. Zo spisu sp. zn. 28Er/255/2010 súd zistil, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná na súd 11.5.2010, pričom súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia uznesením zo dňa 21.1.2011. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 5.9.2011. Exekúcia bola zastavená uznesením zo dňa 20.10.2011. Zo spisu sp. zn. 17Er/229/2010 súd zistil, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná

na súd 27.4.2010, pričom súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia uznesením zo dňa 7.3.2011. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 3.5.2011. Exekučné konanie nie je ukončené. Zo spisu sp. zn. 15Er/535/2010 súd zistil, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná na súd 26.8.2010, pričom súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia uznesením zo dňa 12.4.2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 17.6.2011. Exekúcia bola zastavená uznesením zo dňa 2.5.2013. Zo spisu sp. zn. 2Er/1202/2009 súd zistil, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná na súd 4.6.2009, pričom súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia uznesením zo dňa 4.3.2011. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 3.5.2011. Exekúcia bola zastavená uznesením zo dňa 15.11.2011. Zo spisu sp. zn. 12Er/730/2010 súd zistil, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná na súd 21.10.2010, pričom súd túto žiadosť zamietol uznesením zo dňa 3.2.2011. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 11.4.2012. Exekúcia bola zastavená uznesením zo dňa 17.5.2012. Zo spisu sp. zn. 10Er/228/2010 súd zistil, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná na súd 27.4.2010. Táto žiadosť bola zamietnutá uznesením zo dňa 26.1.2011. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 1.3.2011. Dňa 1.6.2011 súd exekúciu zastavil. Zo spisu sp. zn. 20Er/667/2010 súd zistil, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná na súd 5.10.2010, pričom súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia uznesením zo dňa 28.1.2011. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 1.3.2011. Dňa 30.5.2011 súd exekúciu zastavil. Zo spisu sp. zn. 17Er/850/2010 bolo zistené, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná na súd 29.11.2010, pričom žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá uznesením zo dňa 27.1.2011. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 1.3.2011. Dňa 31.5.2011 súd exekúciu zastavil.

Ďalej súd v dôvodoch rozsudku citoval čl. 48 ods. 2, čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, ust. § 3 ods. 1, ust. § 4 ods. 1 písm. a/, ust. § 5 ods. 1, ust. § 6 ods. 1, ust. § 9 ods. 1, 2, 4, ust. § 15 ods. 1, ust. § 16 ods. 4, ust. § 17 ods. 1 - 3, ust. § 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z., ust. § 41 ods. 2 písm. c/, d/, ust. § 44 ods. 1, 2, 8, ust. § 243 ods. 1 zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a v tejto súvislosti konštatoval, že žalobca si uplatnil nárok na náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom súdu tým, že Okresný súd Prešov v zákonnej lehote nepoveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie. Konštatoval, že nárok žalobcu nie je premlčaný, avšak z vykonaného dokazovania vyplynulo, že návrh žalobcu je nedôvodný. Z uvedených zákonných ustanovení je zrejmé, že pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím je okrem iného nevyhnutné, aby nezákonnosť rozhodnutia bola konštatovaná príslušným orgánom, ktorý toto už právoplatné rozhodnutie z dôvodu nezákonnosti zmení alebo zruší v príslušnom konaní o opravnom prostriedku podanom proti rozhodnutiu. V konaniach, na základe ktorých žalobca uplatňuje nároky, neboli vydané žiadne rozhodnutia, lebo poverenie súdu pre súdneho exekútora nie je súdnym rozhodnutím. Teda nemohlo dôjsť ani k zrušeniu takéhoto rozhodnutia. Nemožno teda hovoriť o nesprávnom úradnom postupe z dôvodu nezákonného rozhodnutia. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca vo svojom žalobnom návrhu namieťa priesťahy v konaní, v tejto súvislosti súd poukázal na ustanovenie § 9 zák. č. 514/2003 Z. z., kde je explicitne uvedené, z čoho je treba vychádzať pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v zbytočných priesťahoch v konaní. Je pravdou, že ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku stanovuje lehotu 15 dní na písomné poverenie exekútora na vykonanie exekúcie s výnimkou exekučného titulu podľa § 41 ods. 2 písm. c/, d/ Exekučného poriadku, avšak ustálená súdna prax umožňuje a aj usmerňuje súdy v smere materiálneho preskúmania okolností, či neexistuje rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu, pričom ak takýto rozpor súd zistí, je oprávnený uznesením zamietnuť žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pričom na takéto zamietnutie žiadosti nie je v exekučnom poriadku stanovená žiadna lehota. V ostatnom súd poukázal aj na to, že žalobca nepreukázal existenciu škody a ani príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Z týchto dôvodov súd návrh žalobcu zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca, ktorý navrhol tento zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie. Dôvody odvolania spočívali v tom, že postupom súdu účastníkovi konania bola odňatá možnosť konať pred súdom, že súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav a ďalej, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. V ďalšom namietal aplikáciu novej právnej úpravy § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z.. Zaoberal sa otázkou trvania stavu právnej neistoty a tým, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Poukázal na znalecký posudok

č. 1/2014 o výške vzniknutej škody a na návrh na prerušenie konania, keďže prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, ktorou je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd na základe ústavnej sťažnosti podanej na Ústavnom súde SR.

Žalovaný sa na odvolanie žalobcu nevyjadril.

Odvolací súd podľa § 212 ods. 1 O.s.p. prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáhal jej preskúmania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa správne návrh žalobcu zamietol z dôvodu, že nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, ak súd žiadosť o poverenie na vykonanie exekúcie zamietol po zákonom stanovenej 15-dňovej lehote. Zákon skutočne v ust. § 44 Exekučného poriadku nestanovuje lehotu pre ten prípad, kedy súd žiadosť o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne. Navyiac odvolací súd dodáva, že v zmysle § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. účinného od 1.1.2013 pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo zbytočných prietahov v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov. Treba v tejto súvislosti zdôrazniť, že toto ustanovenie bolo možné aplikovať aj na konanie, ktoré v tejto veci začalo 27.9.2012, pretože v danom prípade ide o prípad nepravej retroaktivity, keďže citované ustanovenie uznáva právne skutočnosti, na základe ktorých podľa predchádzajúcej právnej normy došlo k vzniku určitých právnych vzťahov. O nepravú retroaktivitu môže ísť napriek tomu, že zákonodarcu prípadne novým právnym predpisom zároveň s účinnosťou do budúca prinesie určité zmeny aj tých práv alebo povinností, ktoré vznikli za platnosti skoršieho zákona. Nepravá retroaktivita nebráni zákonodarcovi novou právnou úpravou vstúpiť aj do tých právnych vzťahov, ktoré vznikli na základe skôr prijatej právnej normy a meniť ich režim. Za prípustné sa považuje pokiaľ nová právna úprava uznávajúc práva a povinnosti nadobudnuté podľa skoršieho právneho predpisu zavádza do budúca nový režim a mechanizmus - procedúru uplatnenia týchto práv alebo pokiaľ práva nadobudnutým za skoršej právnej úpravy priznáva odo dňa účinnosti neskoršej právnej úpravy nový obsah. V konečnom dôsledku nepôsobí nepravá retroaktivita do minulosti, akceptuje stav, ktorý nastal za skôr platnej a účinnej právnej úpravy, tento stav ale rieši až v čase účinnosti novej právnej úpravy. Žalobca nepreukázal splnenie podmienok ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. účinného od 1.1.2013, a preto aj z týchto dôvodov nebol jeho návrh dôvodný.

Odvolací súd na základe vyššie uvedených záverov potom rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

V odvolacom konaní bol žalovaný úspešný, avšak náhradu trov konania si neuplatnil, preto mu táto priznaná nebola.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.